

Vilde problemer, tam velfærd?

Mette Bladt

Cand. Techn.soc, Lektor FoU på Institut for pædagoguddannelse,
Københavns Professionshøjskole, mebl@kp.dk

Ditte Tofteng

Cand. Techn. soc., Docent, FoU på Institut for pædagoguddannelse,
Københavns Professionshøjskole, dito@kp.dk

Lise Bertelsen

Cand. pæd. anth., Boligsocial medarbejder,
Boligforening 3B – en del af KAB-fællesskabet, lber@kab-bolig.dk

Rasmus Christensen

Cand. Soc i Socialt arbejde, Projektleder,
Boligforeningen 3B – en del af KAB-fællesskabet, rach@kab-bolig.dk,

Lisbeth Madsen

Cand.scient.anth., Lektor, Videreuddannelse,
Københavns Professionshøjskole, lbma@kp.dk

<https://tidsskrift.dk/FPPU>

Resumé

Denne artikel udspringer af aktionsforskningsprojektet Vild Velfærd. I projektet retter vi blikket mod velfærdsstatens organisatoriske løsninger i forhold til marginaliserede unge, som er bosiddende i udsatte by- og boligområder og er ramt af det, vi i projektet kalder *wicked problems*. Formålet er at undersøge og afdække muligheder og barrierer i eksisterende velfærds løsninger med henblik på at udvikle nye, alternative velfærds løsninger. Vild Velfærd finder sted i et tæt samarbejde med de stærkt marginaliserede unge selv, samt velfærdsprofessionelle fra kommunale institutioner og civilsamfundsindsatser i Københavnsområdet.

Abstract

In this article, we focus on the organizational solutions within the welfare state in relation to marginalized young people who live in social disadvantaged urban and residential areas and are affected by what we in the project call *wicked problems*. The purpose is to investigate and uncover opportunities and barriers in existing welfare solutions with a view to developing new, alternative welfare solutions. Wild Welfare takes place in close collaboration with the highly marginalized young people themselves, as well as welfare professionals from municipal institutions and civil society initiatives in the Copenhagen area.

Nøgleord

Stærkt marginaliserede unge, velfærdsprofessionelle, aktionsforskning, velfærdsstat, boligområder.

Keywords

Marginalized youth, welfare professional, action research, welfare state, housing, urban areas

Indledning

Denne artikel argumenterer for, at de eksisterende velfærds løsninger og det sociale og pædagogiske arbejde i sin nuværende organisering ikke er i stand til at genkende eller forstå stærkt marginaliserede unges komplekse og sammensatte livssituation. Med en særlig teoretisk forståelse af disse sociale problemer som hyper komplekse, finder vi inspiration i begrebet *wicked problems*, der oprindeligt udspringer af den teoretiske udvikling indenfor det sociale planlægningsfelt (Rittel & Webber, 1973; Conklin, 2008). Artiklen vil på den baggrund vise, hvordan de unge rammes af 'vilde' problemer, men den velfærdsorganisatoriske

ramme, og dermed det sociale og pædagogiske arbejde, tilbyder indtil videre overvejende lineære og hvad man lidt retorisk kan kalde 'tamme' svar.

Aktionsforskningsprojektet Vild Velfærd bestod af to metodiske forløb: et med en gruppe af stærkt marginaliserede unge og et med en gruppe af velfærdsprofessionelle. Artiklens empiriske materiale, og dermed grundlaget for overhovedet at påbegynde idéer og tanker om alternativ velfærd, består således dels af unges egne analyser, kortlægninger og opfattelser af egen livssituation og livsmuligheder – deres levede erfaringer, og dels af velfærdsprofessionelles analyser af barrierer og muligheder i arbejdet med marginaliserede unge. Artiklen vil med sammenbindingen af disse analyser udvikle et selvstændigt analytisk bidrag, der synliggør, hvordan det velfærdsarbejde, der udføres i feltet omkring stærkt marginaliserede unge, til trods for alle parter ambitioner og ønsker om det modsatte, ikke altid finder vej til netop disse unge og heller ikke i tilstrækkelig grad opleves relevant af de unge i forhold til deres livssituation. Ambitionen med denne artikel er således, at denne viden vil inspirere til at gentænke pædagogikkens og det sociale arbejdes rammer og rolle i det velfærdsorganisatoriske landskab omkring stærkt marginaliserede unge.

Hvordan forstår vi de unge og hvorfor Vild Velfærd?

De fleste børn og unge¹ i det danske samfund oplever en nogenlunde bekymringsfri opvækst i trygge hjem og med professionelle og institutioner, som er med til at sikre, at de på bedste vis finder vej gennem livet. Nogle børn og unge rammes imidlertid af sociale problemer, der kræver mere end det, kernevelfærdens almene institutioner umiddelbart kan forløse: I det danske samfund er en kontinuerlig årlig andel på 15-17% af børn og unge i alderen 3-19 år enten ramt af eller i risiko for at blive ramt af sociale problemer, en statistik der er reproduktiv de sidste 4 årtier (Ottosen, 2010, 2014; VIVE, 2016, 2018; Landersøe & Heckman, 2016).

Når vi benævner de unge som stærkt marginaliserede, skyldes det, at de unge, vi arbejder med i forskningsprojekterne, af systemet opfattes som de såkaldte u-unge; umulige, usamarbejdsvillige, utryghedsskabende osv., altså unge, der kategoriseres på en særlig (negativ) måde (Bladt, 2013). Imidlertid spiller wicked problems netop her en særlig rolle; de unge er snarere ramt af wicked problems end de er umulige – eller sagt på en anden måde: De fremstår umulige, netop fordi problemkomplekserne i deres liv er umulige, er hyper komplekse – er wicked. Wicked problems er også kendetegnet ved, at stærke samfundsmæssige betingelser og diskurser indvirker på og er med-skabere af de sociale problemers karakter. Disse unges problemer kan altså hverken forstås lineært eller gennem den logik, der retningsgiver organiseringer og forvaltninger i vores velfærdssystem (Williams, 2016; Edwards, 2011; Tofteng & Bladt, 2017; Bladt, 2013; Bladt &

1 Omtrent 83-85% (Schultz Jørgensen, 2010; VIVE, 2016, 2018).

Christensen, 2020; Tofteng og Madsen, 2020; Payne, 2017; Poulsen, 2015; Wikstrøm mfl., 2012).

Fra den socialfaglige praksis peges også på, at netop hyperkomplekse problemer er svære for velfærdssystemet og de velfærdsprofessionelle at arbejde med. Wicked problems overskrider netop gængse professionslogikker, institutionslogikker og forvaltningsmæssige organiseringer og kræver derfor tværgående eller samordnede indsatser på tværs af faglige og/eller organisatoriske grænser (Rittel & Webber, 1973). Ofte står velfærdsorganiseringen således i vejen for muligheden for at hjælpe og resultatet kan blive, at den unge hverken får hjælp til det ene eller det andet i sit liv.

Mere konkret viser de unge i Vild Velfærds livssituation sig ved, at de unge indgår i eller er i fare for at indgå i kriminelle aktiviteter. De benytter typisk gaden og det offentlige rum som alternativer til de etablerede tilbud, og de har ofte ringe eller ingen kontakt til de etablerede fællesskaber og institutioner som uddannelser, fritidsklubber, fritidsaktiviteter, foreninger, særlige tilbud osv. De er samtidig ramt af flere, sammenhængende og gensidigt vekselvirkende sociale problemer, der kontinuerligt manifesterer sig i nye problemkonstellationer og komplekse livssituationer. Eksempelvis 1) massiv social kontrol, hvor de unge fratages retten til at bestemme over centrale beslutninger i eget liv, 2) overbefolkede boliger, hvor de unge hindres adgang til et traditionelt dansk ungdomsliv pga. boligforhold med meget lidt fysisk og kulturelt rum til udfoldelsen af et ungdomsliv, 3) diskrimination, hvor de unge hindres ligeværdig adgang i nattelivet, på arbejdsmarkedet, i skoler og i deres nærområder og 4) udenforskab, hvor de unge oplever sig sat udenfor det danske samfund og fx oplever manglende kulturel og historisk viden om det samfund, de er en del af samt manglende erfaringer med at begå sig i det danske samfundsliv (Bladt og Christensen, 2020).

Metodologiske veje mod alternative velfærdsorganiseringer

Vild Velfærd² er overvejende inspireret af aktionsforskningen og dermed optaget af en grundlæggende orientering mod at skabe en demokratisk arena for vidensproduktion, der knyttes an til et forandringsperspektiv (Nielsen & Nielsen, 2007; Husted og Tofteng, 2007; Bladt, 2013; Svensson, 2002; Van Beinum, 1996). Dette betyder også en teoretisk inspiration fra den kritiske sociologi og en særlig metodisk opbygning, hvilket indebærer en stor åbenhed – også metodisk – i forhold til feltets egne indspark til selve forskningen og behovet i forhold til vidensudvikling. De to metodiske forløb er bygget forskelligt op.

De professionelle

Forløbet med de professionelle er organiseret som en forskningscirkel. Forskningscirkler er en internationalt anvendt aktionsforskningsmetode, der er define-

2 Vild Velfærd er udarbejdet i samarbejde mellem Københavns Professionshøjskole og den tværgående boligsociale indsats ALL IN i KAB-fællesskabet.

ret ved et dialogisk og undersøgende samarbejde mellem praktikere og forskere (Härnsten, 1994). Forskningscirklernes formål er at skabe forudsætninger for forandring gennem en fælles undersøgelse og afdækning af et fælles problemfelt. Igennem forskningscirklerne skabes bro mellem forskerens viden og i dette tilfælde de velfærdsprofessionelles viden. Det skaber viden, der både rækker ind i praksis og i forskning og indebærer en orientering mod en fælles videnskabelse mellem forsker og deltager (Härnsten, 1994; Driskell, 2002; Engelstad, 1995). Konkret består arbejdet i Vild Velfærds forskningscirkel af fælles analysearbejde i forhold til de muligheder og barrierer, professionelle oplever i deres daglige arbejde med stærkt marginaliserede unge. Forskningscirklen består af forskellige typer møder. Der har bl.a. været oplæg fra forskere og praktikere på feltet, der bragte ny indsigt, viden og uddybelse af særlige temaer. Der har været temaer omkring deltagerens eget arbejdsliv, herunder det netværk, de samarbejdsflader og de unge, som udgør den hverdag, deltagerne har eller ønsker sig. Der har været møder med udvikling af utopiske ønsker og visioner for det velfærdssystem, de professionelle ønsker omkring de unge, når de helt selv kunne bestemme. Konkret er der gennemført 10 møder i forskningscirklen i perioden 2019-2020, og dette arbejde fortsætter ind i 2021. Deltagerne i forskningscirklen er velfærdsprofessionelle fra forskellige københavnske bydele, dvs. klubpædagoger, gadeplansmedarbejdere, UU-vejledere, kriminalitetsforebyggere samt boligsociale medarbejdere³. Forskningscirklerne er dokumenteret gennem protokoller. Ved alle møder udfyldes store stykker papir på væggene af både deltagere og forskere i et kollektivt referat, som udskrives til protokoller (Husted og Tofteng, 2012; Bladt, 2013). Det er uddrag fra protokollerne der, udgør det empiriske snit senere i artiklen.

De unge

Ungeforløbet er bygget anderledes op. Her er kernen såkaldte temaværksteder (Bladt, 2013). Temaværksteder er en videreudvikling af Fremtidsværkstedet, som vi kender det hos Jungk og Müllert (1984/6). Temaværksteder stiller, som navnet indikerer, skarpt på et særligt tema indenfor en given problematik. Temaværkstederne stiller således skarpt på de unges opfattelse af ungeliv i forhold til fire forskellige sociologiske niveauer. Analyserne i ungeforløbet er systematisk struktureret, så de unge bliver spurgt til deres forståelse og vurdering af, hvad der fremstår som henholdsvis barrierer og muligheder (risiko eller beskyttelsesfaktorer) i forhold til et levet liv som marginaliseret ung i henholdsvis hjemmet, lokalområdet/gaden, samfundet og det virtuelle liv. Gruppen af unge består af stærkt marginaliserede unge, der som tidligere nævnt har ringe eller ingen tilknytning til uddannelse og pædagogiske tilbud, har gentagne erfaringer med kriminalitet, og som opholder sig kontinuerligt og ofte i det offentlige rum. Gruppen af unge

3 Gennem forløbet har vi haft en gruppe professionelle i forskningscirklen på mellem 15-25. Det har særligt været de boligsociale medarbejdere, der har været stabile mødedeltagere. Det har vist sig vanskeligt for de pædagoger, der deltog fra gadeplan og klub at deltage kontinuerligt.

blev rekrutteret gennem vores netværk af pædagogiske institutioner i hele København. De unge er således også fra forskellige bydele i København og rekrutteret fra Amager, Sydhavn og Nørrebro. Gruppen bestod af en tredjedel piger og to tredjedele drenge. Konkret er der gennemført temaværksteder hver tredje uge med gruppen af de 12 unge fra perioden september 2019, og der fortsættes frem til slutningen af 2021^{4 5}.

Således består det empiriske materiale og analytiske outcome af både et professionsperspektiv og et ungeperspektiv, der illustrerer de to gruppers viden, erfaringer og vurderinger. Gennem de to forløb er der foregået et forskerfacileret analytisk arbejde sammen med henholdsvis de unge og de velfærdsprofessionelle⁶. Det betyder, at begge grupper har arbejdet med og udviklet deres egne analyser af feltet. I artiklen her forbindes de to analyser i en selvstændig analyse, der har fokus på brudflader og fællesnævnerne, når de to grupper forholder sig analytisk til velfærdstilbud for netop projektets ungemålgruppe.

Et felt med mange tilbud og projekter – men er de overhovedet relevante?

I Vild Velfærd har det analytiske arbejde haft fokus på at undersøge eksisterende velfærdsløsningers muligheder og begrænsninger med henblik på at kunne pege på nye, bedre velfærdsløsninger til marginaliserede unge. Konkret betyder det, at de to grupper har arbejdet med fokus på barrierer i de nuværende organiseringer knyttet til egne erfaringer og efterfølgende fokus på transcenderende bud på nye løsninger. Den følgende analyse illustrerer arbejdet med barriererne. Vi vil starte hos de professionelle.

”Samme få unge til mange tilbud”

Allerede som noget af det første var de professionelle i forskningscirklen optagede af, hvordan det institutionelle og professionelle felt omkring de unge så ud samt af de samarbejdsflader og muligheder for at gå på tværs, de kunne få øje på. Men det viste sig hurtigt, at de var meget kritiske overfor dette. Ved første forskningscirkel formulerede de professionelle:

- Det er svært at få overblik over, hvad andre professionelle arbejder med
- Det er svært at navigere i alle de andre samarbejdspartnere – hvem er de, hvor er de?

4 Det skal nævnes at både unge- og professionelle forløbet, var påvirket af coronanedlukningen. Dels med nogle aflysninger og dels med omlægning til virtuelle møder. Men langt de fleste forskningscirkler og temaværksteder blev gennemført som planlagt.

5 For mere læsning om de konkrete metoder og tilgange, eksempelvis modellen Omvendt deltagelse (se Tofteng og Bladt, 2019; Bladt, Tofteng & Madsen, 2017).

6 Læs mere om etiske overvejelser og forskerpositioner ifm. Aktionsforskningsprocesser (Bladt, 2012; Husted og Tofteng, 2012; Tofteng og Bladt, 2019; Bladt og Christensen, 2020).

- Forvaltningen, organisering m.m. spænder ben for mit arbejde. Vores resourcer kan bruges bedre, hvis vi kunne få lov til at samarbejde mere
- Det er en begrænsning, at de unge inddeles i kasser afhængigt af deres alder
- Begrænsningen i projektarbejde er, at vi skal have gode resultater for at kunne få dokumentation til næste projektansøgning. Man taler derfor sin indsats op, og det hæmmer vidensproduktionen. (Protokol FC1)

De professionelle oplever et manglende overblik over de øvrige aktører på feltet, de ser begrænsninger i den måde, hvorpå de unge opdeles i kasser med forskellige tilbud, og de stiller sig kritiske overfor projektorganiseringen og projektøkonomiens dominans i feltet. Senere i forløbet bemærkes følgende: "Så mange unge, så mange tilbud" og "samme unge, mange tilbud" (FC6). Hermed sætter de professionelle fokus på, hvordan de oplever, at der er mange tilbud, men at tilbuddene har samme unge som målgruppe, dvs. de mest udsatte eller marginaliserede, dem som står i risiko for blandt andet at ende i kriminalitet. Samtidig fortæller de professionelle at "medarbejdere mangler kendskab til systemets andre lag og mekanismer: knap udveksling på tværs af niveauer/lag" (FC 6). Der er altså et ønske om at kende til alle feltets aktører og tilbud. På tværs af materialet ses, at de professionelle har et stort kendskab til faglige projekter, platforme og pædagogiske arenaer, der tilbydes de unge. Alligevel fortæller de om en uoverskuelighed i forhold til feltets mangeartede projekter, tilbud og aktiviteter. Deres kritik handler derfor om en oplevelse af en usammenhængende indsats og en mangel på inddragelse af de unge i problemdefinitionen. Efterhånden som de professionelle retter blikket mod forslag til alternative velfærdsorganiseringer, peger de blandt andet på udvikling af Københavns Kommune som én enhed og på ønsket om en "social hovedbanegård". Disse udkast til alternative løsninger er endnu ikke udfoldet og udviklet, men de viser os, at overblik, sammenhæng og fælles faglige platforme er centrale for det professionelle arbejde.

Vi vil nu vende blikket mod de unge og se på, hvordan de kortlægger feltet af projekter, tilbud og indsats på området omkring de marginaliserede unge.

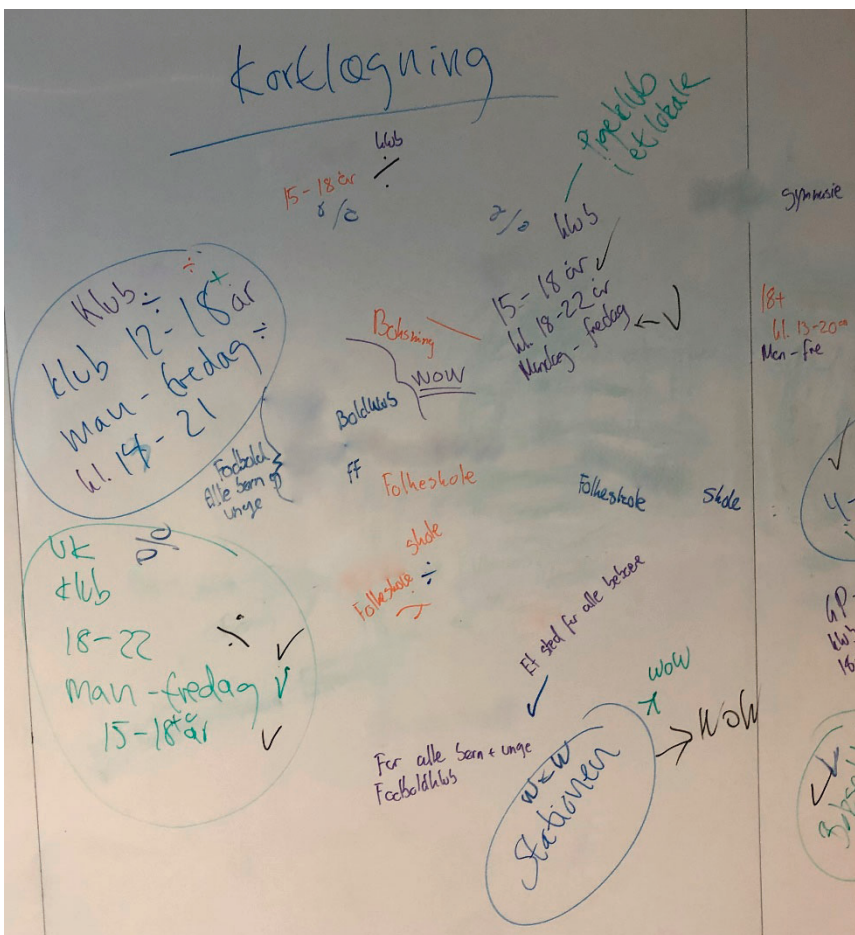
"De er da sikkert fine nok – men de er ikke for os"

Tidligt i forløbet med 12 stærkt marginaliserede unge bad vi gruppen kortlægge, hvad der findes af tilbud, steder, aktiviteter, klubber, projekter mm. for unge i de tre københavnske bydele, som de unge i projektet kommer fra. Deres kortlægning indeholdt omkring 35 forskellige kategorier af institutioner, aktiviteter og tilbud: specifikke små fodboldhold, fritids- og ungdomsklubber, hæng-ud-steder ved togstationer, boksning og uddannelsesinstitutioner som folkeskoler og gymnasier. Hvad vi som forskningsteam fandt bemærkelsesværdigt i denne del af de unges analyse var, at de unge stort set ikke nævner de særlige projekter målrettet marginaliserede unge i deres kortlægning. Altså særlige SSP-indsatser, idrætscontai-

ner, diverse aktivitetstilbud for uroskabende unge i de respektive lokalområder såsom musikprojekter, go-card eller (kamp)sportsprojekter (som de dog nævner i den eneste variant boksning). Da vi vælger at spørge specifikt ind til, om de kender nogle af de særlige initiativer og projekter, der er udviklet til netop unge som dem, ryster de på hovederne.

Det næste vi bad de unge om var hver især at *ranke*, altså vurdere alle tilbud og aktiviteter på en skala:

1. Aktiviteter/tilbud, de unge oplever bidrager positivt i deres liv skulle markeres med et 'wow'
2. Aktiviteter/tilbud, der for de unge er neutrale, skulle de markere med et 'flueben'
3. Aktiviteter/tilbud, de unge oplever har en negativ indvirkning på deres liv skulle markeres med et 'minus'.

(Logbog ungeforløb 03.10.2019)

Hvad der her fremstår paradoksalt er, at ungegruppen kortlægger utrolig mange tilbud, aktiviteter og projekter, men kun tre af dem markeres med et 'wow'. På

tværs af gruppen oplever de altså kun, at de samme tre tilbud bidrager positivt i deres liv. Gruppen vurderer langt de fleste aktiviteter, tilbud og institutioner som værende decideret negative eller også neutrale for dem. Adspurgt om de neutrale aktiviteter forklarer de unge, at det er udmærkede aktiviteter og tilbud som mange almindelige unge benytter, men ”det er jo ikke steder til os” (Temaværksted, 03.10.2019). De fleste fritids- og ungdomsklubber får enten et flueben, altså den neutrale kategori eller et minus. Det samme er tilfældet for alle folkeskoler og ungdomsuddannelser.

Som nævnt vurderer ungegruppen kun tre tilbud/aktiviteter som positive for dem og deres livsmuligheder. Endnu mere bemærkelsesværdigt er det, hvilke tre tilbud/aktiviteter, de vurderer som ’wow’. Det er nemlig henholdsvis en togstation, et fodboldhold, som nogle af de unge i gruppen engang selv oprettede, men som blev nedlagt, da holdet ofte kom i konflikt med dommere og modspillere til kampe, samt et cykelskur. Alle aktiviteter, der fungerer langt udenfor de mange formelle velfærdstilbud, og hvor ingen velfærdsprofessionelle er til stede.

Er det så fordi denne type unge helst bare vil have plads og rum til kriminalitet og bandekultur, at de foretrækker at være langt udenfor velfærdstilbud og væk fra velfærdsprofessionelle? Dette er en dominerende forklaring i feltet. De unge peger imidlertid på en anden forklaring nemlig den at gruppen ikke oplever eksisterende velfærdstilbud som relevante eller meningsfulde i forhold til de sociale problemer, som rammer dem. En forklaring, der underbygges af, at unge i både dette og mange andre projekter med samme målgruppe giver udtryk for, at de gerne vil være med i samfundets fællesskaber, men at de har svært ved at vide hvordan (Bladt & Christensen, 2020)

De unges kortlægning peger på flere forskellige forhold. Det bliver for det første klart, at unge opfatter de almene uddannelser som helt uden for rækkevidde for ”sådan nogle som dem”. Derudover tyder kortlægningen på, at foreningslivssektoren i form af fodboldklubberne er meget tiltalende for de unge, men de har ikke en kontinuerlig tilknytning hertil. Endelig vurderer de unge de velfærdsinstitutionelle klub- og fritidstilbud som havende decideret negativ påvirkning i deres liv. Som en ekstra trumf tyder kategoriseringen på, at de særtilbud, der oprettes for netop denne målgruppe, er de eneste tilbud, de unge ikke rigtig har opdaget.

Som et næste skridt i ungeforløbet bad vi de unge om at kortlægge de professionelle voksne, der vil dem noget. Igen kortlægger ungegruppen overordentlig mange professionelle. Omkring 40 kategorier af forskellige velfærdsprofessionelle, med konkrete navne under flere af kategorierne. De professionelle spænder fra mentorer, kontaktpersoner og vredeskontaktpersoner hen over medarbejdere fra kriminalforsorgen, gadeplansmedarbejdere og politi til pædagoger og lærere. Især pædagogerne er repræsenteret massivt i denne kortlægning. En lille sidebemærkning her er, at selvom de unge ikke kunne nikke genkendende til de særlige

indsatser, der oprettes for netop marginaliserede unge, så nævner de her de professionelle⁷, der typisk arbejder i de indsatser.

Efterfølgende foretager gruppen samme vurdering som ved projekter og aktiviteter. Her ser vi samme mønster som i den første kortlægning: Rigtig mange professionelle funktioner vurderes som neutrale eller som havende negativ påvirkning i og på de unges liv. De unges forklaring er, at de oplever professionelle, der ikke møder dem som unge med forskellige problemer – en formulering de unge selv benytter, men derimod som unge, der er grundlæggende forkerte og ikke passer ind. De er forkerte i alt, hvad de er og laver.

I det analytiske kortlægningsarbejde reflekterer de unge således over, hvad deres egen situation er, og hvad der fremstår som problemer i deres liv. De anerkender altså selv, at deres situation ikke er helt almindelig, ligesom de anerkender, at de rent faktisk har problemer, de behøver hjælp til. De oplever til gengæld ikke, at de velfærdsprofessionelle har en fornemmelse for, hvad deres situation og problemer er, andet end at den er forkert (Temaværksted ungeforløb 2019). De unge udtaler, at de som sådan gerne vil deltage i aktiviteter og komme i projekter, hvor der er voksne professionelle, der stiller krav til dem og giver dem modspil, de vil så at sige gerne 'udsættes for pædagogik'.

Umiddelbart eksisterer der i de unges perspektiv således ikke velfærdstilbud eller velfærdsløsninger, der kan genkende eller forstå deres problemkomplekser eller har formået at handle på dem gennem udvikling af relevante tilbud, der kan hjælpe unge som dem ud af marginalisering. Tværtimod tyder analyserne på, at de eksisterende velfærdsorganiseringer overvejende har en negativ indvirkning i og på de unges livsmuligheder. De unges forklaring på tilbuddenes negative betydning er, at de oplever det konfliktfyldt og behæftet med kontinuerlige nederlag, når de frekventerer de forskellige tilbud og aktiviteter. De unge beskriver med andre ord, hvordan de, når de prøver at komme i skole, klub eller foreninger, ofte og hurtigt bliver smidt ud eller får karantæne, enten som enkeltpersoner eller som gruppe. Hvis de unge undtagelsesvist undgår at blive smidt ud, springer de ofte selv fra et projekt eller stopper med at komme i en ungdomsklub relativt hurtigt. De unges egen forklaring viser tilbage til pointen om, at stederne ikke er for dem, og at de oplever at blive set som nogle, der ikke passer ind, men er forkerte (Temaværksted, 31.10.2019).

Hvad lærer vi af de to grupper analyser? Konkluderende bemærkninger

Analyserne fra de professionelles forskningscirkler og de unges temaværksteder viser enighed om, at den eksisterende velfærdsinstitutionelle ramme er mangelfuld i forhold til at løse og genkende de unges wicked problems. De deler oplevelsen

7 Det skal nævnes at når de unge genkender personer fremfor indsatserne, er en interessant diskussion naturligvis om de unge egentlig 'sætter ansigt' på indsatserne og dermed alligevel kender indsatserne i et vidst omfang.

af, at feltet er fyldt med projekter, men hvor de unge ikke kan genkende projekterne som noget for dem, så ser de professionelle en overflod af projekter (for de samme unge). En overflod der er svær at få overblik over. En af årsagerne er, at de fungerer i – for det sociale og pædagogiske arbejde med marginaliserede unge – uhensigtsmæssige siloer. Det er interessant og paradoksalt, idet det viser os, at velfærdsorganiseringerne, som vi kender dem, har vanskeligt ved at løse de problemstillinger, de er sat i verden til at løse. De unges analyser af feltet handler i høj grad om ikke at blive genkendt eller kunne genkende de tilbud, der rettes mod dem. De oplever, at systemet ser på dem som forkerte, og de bliver gang på gang smidt ud fra forskellige institutioner, selvom disse er forbeholdt dem. Det betyder, at de unge ender med at undvige de professionelle. De vil som sådan gerne deltage i aktiviteter og i projekter, hvor der er professionelle, der stiller krav til dem og giver dem modspil. De vil så at sige gerne 'udsættes for pædagogik', men de undviger, fordi der ikke er et tilbud om udvikling på egne præmisser, men en betingelse af, at man bøjer og former sig efter systemet. På samme måde ender de professionelle også i nogen grad med at undvige de stærkt marginaliserede unge, fordi deres projekter og indsatser ikke har plads til eller giver mulighed for at arbejde fleksibelt med de unges hele livssituation og wicked problems. Alt for ofte ender de professionelles succes historier således med at være dem, hvor de har løst et enkelt problem for en enkelt ung. Der er dermed i analyserne en fælles kritik af et velfærdssystem, der ikke efterlader spillerum, hverken til unge eller professionelle. Artiklens vidensbidrag bliver dermed at illustrere, at velfærdsorganiseringen på feltet omkring marginaliserede unge umiddelbart ikke bidrager nævneværdigt til at støtte og hjælpe disse unge ud af marginalisering.

Et andet vidensbidrag retter sig mod selve teorien om wicked problems. Sammenkoblingen af de professionelle og de unges analyser bidrager med et ekstra niveau til forståelsen af wicked problems. Hvor wicked problems i udgangspunktet defineredes som svært genkendelige – for systemet, viser analysen her at velfærd (systemet) tilsvarende er svært genkendeligt for de unge. De unge kan ikke genkende de specielle velfærdstilbud, der bliver udviklet til netop dem som målgruppe, og de universelle velfærdstilbud (såsom almene institutioner og skoler) kan de unge heller ikke genkende som "noget for dem".

Litteratur

- Bladt, M og D. Tofteng (2018). Social mobilitet – nye veje for marginaliserede unge. I Vikær Andersen, T. (red.) *Grundbog i special- og socialpædagogik* (135-150). Hans Reitzel.
- Bladt, M. (2013). *De unges stemme: udsyn fra en anden virkelighed. Ph.d.-afhandling*. Institut for Miljø, Samfund og Rumlig Forandring, Roskilde Universitet.
- Bladt, M., Husted, M., & Tofteng, D. M. B. (2018). Aktionsforskning som anvendt forskning? Mellem anvendelse, nytte og kritik. *Dansk pædagogisk Tidsskrift*, 2018 (1), 16 - 24.
- Bladt, M. og Christensen, R. (2020). Fordi vi ikke vil være fucking tabere. *Social Kritik*, 161(32), 28-34.

- Conklin, J. (2008). *Wicked Problems & Social Complexity*. CogNexus Institute. Hentet fra <https://cognexus.org/wp/wickedproblems.pdf>
- Edwards, A. (2011). Building common knowledge at the boundaries between professional practices: Relational agency and relational expertise in systems of distributed expertise. *International Journal of Educational Research*, 50(1), 33–39.
- Engelstad, P.H. (1995). Fra dialogkonferanser til utviklingsorganisasjon – virkemidler i aksjonsforskning og bedriftsutvikling. I Eikeland, Olav., and Henrik Finsrud. *Research in action/ forskning og handling: søkelys på aksjonsforskning*, (161-210), Oslo: Arbeidsforskningsinstituttet, 1995.
- Driskell, D. (2002). *Creating better Cities with Children and youth – a manual for participation*. Unesco Publishing. London: Routledge.
- Härnsten, G (1994). *The research circle: Building knowledge on equal terms*. Stockholm. Sweden: Swedish Trade Union Confederation.
- Husted, M. og D. Tofteng (2012). Aktionsforskning. I Juul, Søren og Kirsten Brandsholm (red.). *Samfundsvidenskabernes videnskabsteori*, (359-399). Hans Reitze.
- Jungk, Robert og Norbert Müllert (1984). *Håndbog i fremtidsværksteder*. København: Politisk Revy
- Landersø, R og J.J. Heckman (2016). *The Scandinavian Fantasy: The sources of Intergenerational mobility in Denmark and the U.S. – Study Paper No. 112*. Copenhagen: The Rockwool Foundation Research Unit.
- Nielsen, K. A. og B.S. Nielsen (2007). *Demokrati og naturbeskyttelse*. København: Frydenlund.
- Ottosen, M. (2010). *Børn og unge i Danmark: Velfærd og trivsel 2010*. SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Payne, G. (2017). *The New Social Mobility: How the Politicians Got It Wrong*. Policy Press.
- Poulsen, A. (2005). Social arv, mønsterbrydere, fejltilpasning: et spørgsmål om risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer. *Psykologisk set*, 22(58), 20-27.
- Horst W. J. Rittel, & Webber, M. M. (1973). Dilemmas in a General Theory of Planning. *Policy Sciences*, 4(2), 155–169.
- SFI (2014). *Børn og unge I Danmark. Velfærd og trivsel 2014*. SFI. Rosendahls – Schultz Grafisk A/S
- Svensson, L. (2002). Bakgrund og Utgangspunkter, I Svensson et al.(red.) *Interaktiv forskning – för utveckling av teori og praktik* (s. 23-38). Arbetslivsinstitutet.
- Tofteng, D., M. Bladt, & Madsen, L. (2020). Om at sidde på hænderne og gå All In: deltagelse som pædagogisk handlerepertoire. *Social Kritik*, 32(161), 35-41.
- Tofteng, D., & Bladt, M. (2017). Det tværprofessionelle samarbejde – et paradoks i skolens socialpædagogiske arbejde?. *Tidsskrift for Professionsstudier*, 13(25), 14–23.
- Van Beinum, H. (1996): Om aktionsforskningens udvikling i Europa, et perspektiv. I Nielsen, K.A. og P. Vogelius: *Aktionsforskning – medarbejderindflydelse på forskning og udvikling i arbejdsmiljøet*, 11-35. København: Arbejdsmiljøfondet.
- Vive (2016). *Portræt Ung i Danmark*. Hentet fra: <https://www.vive.dk/media/pure/6513/492073>
- Vive (2018). *Velfærd og trivsel*. Hentet fra: <https://www.vive.dk/da/udgivelser/boern-og-unge-i-danmark-velfaerd-og-trivsel-2018-10762/>
- Williams, C. (ed.) (2016). *Social Work and the City – Urban Themes in 21st-Century Social Work*. Palgrave Macmillan.
- Wikström, P-O.H., D. Oberwittler, K. Treiber and B. Hardie (2012). *Breaking Rules – the Social and Situational Dynamics of young people’s Urban Crime*. London: Oxford University Press.